

Concert

Baas boven baas

New Rotterdam Jazz Orchestra & Reinier Baas, vrijdag 9 januari 2015, Paradox, Tilburg

Door: Ben Tafijn, 17 januari 2015

Het begint zo langzamerhand een traditie te worden in Paradox: het nieuwe jaar starten met een nieuwjaarsconcert door het New Rotterdam Jazz Orchestra. Steevast vergezeld van een gearriveerde jazzcoryfee. Na Eric Vloeimans, Anton Goudsmit en Ernst Reijseger was het podium dit jaar voor Reinier Baas. In totaal stond er dus twaalf man op het podium: vijf koperblazers, vier rietblazers, bas, slagwerk en gitaar.

In twee sets speelde het orkest vooral composities van Baas en van trombonist Louk Boudesteijn. Composities op het snijvlak van jazz en meer populaire vormen van muziek als rock, soul, funk en blues. En altijd weer met veel passie en enthousiasme, over elkaar heen duikeland als muzikale acrobaten en solerend op het scherpst van de snede. Dan even de baas!

Het begint al direct goed met 'The 2ND Coming Of Homunculus'. Hortend en stotend groeit de beat en komt er een aanstekelijke melodie bovendrijven, geblazen door de rietblazers, rechts op het podium, terwijl het koper, links, samen met de ritmesectie zorgt voor de straffe beat. Een trompetsolo van Jan van Duikeren en een gitaarsolo van Baas zijn volledig op hun plaats in het stuk. Van Duikeren scherp en loepzuiver blazend, iedere noot ertoe doend en Baas met een perfecte groove en een sluimerende blues.

'Do You Know Ben Van Gelder?' is een vette knipoog naar één van onze betere saxofonisten, die vaak samenwerkt met Baas. Het nummer start met een gitaarsolo, duidelijk geworteld in het klassieke genre met Spaanse invloeden, zeer subtiel gespeeld. Na toevoeging van de ritmesectie ontpopt dit nummer zich tot een soepele, energieke ballad. De komst van de blazers zorgt voor verdere inkleuring. Een hoogtepunt is het deel waarin de tensorsax (Cyrille Oswald), de hoorn (Morris Kliphuis), de trombone (Boudesteijn) en de tuba (Juliane Gralle) een dialoog met elkaar aangaan en tot oorstrelende klankcombinaties komen.

Bijzonder is ook 'Waterboarding'. Op een duidelijke rockbeat is het goed soleren voor Boudesteijn en voor Miguel Boelens op tensorsax, vooral die laatste gaat hier helemaal loos. De licht scheurende accenten van Baas doen de rest. Frank Zappa had verantwoordelijk kunnen zijn voor deze overrompelende compositie. Verder is hier de rol van de dwarsfluit, bespeeld door Oswald, nog het vermelden waard. De hoge, schrille klanken vormen de finishing touch.

'A Million Escapes' is van een heel andere orde. Dit is filmmuziek. Baas creëert met zijn effectpedalen door gebruik van noise en distortion een sinistere, broeierige sfeer, waar Boudesteijn een zoekende, aftastende en fragiele solo op blaast. Subtiel slagwerk op de rand van de snaredrum (Mark Schilders) en een even subtiele baspartij van Clemens van der Feen completeren het geheel. Ook in 'Squarepusher' speelt Van der Feen een belangrijke rol, door een elektrificerende solo neer te zetten met gebruik van de strijkstok, dramatisch en duister. Om het roer vervolgens volledig om te gooien, zodra hij zijn strijkstok neerlegt. Met een paar krachtige grepen op zijn bas start hij de beat, die door het orkest wordt opgepakt. En in één klap zitten we in de beginjaren van de jazz, de tijd van de *street paradises*. Het swingt en bruist van de energie, culminerend in een solo van altsaxofonist Bart Wirtz, die met felle uithalen een stevige groove neerzet en de longen uit zijn lijf blaast.

Andere bijzondere momenten zijn de solo van Kliphuis in 'Squalor', waarin het bijzondere geluid van de hoorn goed tot zijn recht komt - speels, creatief en met veel overtuigingskracht gebracht - en de solo van basklarinettiste Tini Thomsen en trompetist Rob van der Wouw in de toegift 'Smooth Jazz Apocalypse', beiden de balans zoekend én vindend tussen *smooth* en *apocalypse*.

Een mooiere start van een nieuw muziekjaar is niet denkbaar. Waarvan akte!